

Békeharang

Kiadóhivatal: VII, Rottenbiller-utca 35. Előfizetési díj egész évre: csak 50 fillér

Égető kérdések.

Egyszer egy hívő lelkész gyülekezetében meglátogatott egy beteg embert. Néhány kérdést intézett testi hogyléte iránt s azután a lélekre tért át beszélgetni. „Te gyűk fel, Önnek nemsokára meg kellene halnia, bizonyos volna-e benne, hogy üdvösségre jut?” „Igen, mondta a beteg, nem hinném, hogy még valami hiányoznék az üdvözülhetéshez; mindig igyekeztem tisztességesen és becsületesen élni és ezért úgy hiszem, Isten elfogad a mennyeknek országában.” — „Ugy, hát ön saját magára alapítja üdvösségének reményességét s azt hiszi, hogy mert becsületesen élt, azért az Isten üdvösséget nyújt”, mondta a lelkész. „Most négy kérdést terjesztek Ön elé és komolyan kérem, gondolkodják rajtuk legközelebbi látogatásomig:

1. Hiszi-e igazán, hogy megtette vagy abbahagyta mindazt, amit az Isten igéje parancsol vagy tilt?

2. Ujjonnan született-e Ön, mert Jézus azt mondja, aki ujjonnan nem születik, nem láthatja meg a mennyeknek országát?

3. Mit kezd Ön ezzel a bibliai verssel, hol Jézus mondja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet, senkisésem jó az Atyához, ha csak nem általam?”

4. Vajjon az Ön háza, azaz üdvösségének reményessége sziklára épült-e vagy csak homokra?

Ezzel a lelkész elhagyta a beteget s csak néhány nap múlva érkezett vissza. Alig nyitotta ki az ajtót, midőn a beteg megpillantva őt, felkiáltott: „Oh, mennyire örülök lelkész ur, hogy Ön megint eljött! Gondolkodtam a négyféle kérdésem és kiírt, hogy üdvösségem reményessége csak homokra épült, csak rajtam nyugodott, ez pedig homokos alap. Most nagyon nyugtalan a szívem. Ugy állnak előttem bűneim, mint egy hegy és megvádolnak az Isten előtt. Mihez kezdjek?” A lelkész az egyetlen igaz utra, a Jézus megváltó véréhez vezette s felolvasta előtte a bibliai igét: „Megváltásunk van az ő vére által, tudniillik a hímnök boesánatia.” A beteg felel: „Oh, mily vigasztaló ez íge re-

szemre, olyan mint sebre a balszam. El is fogadom e nagy kegyelmet és hiszem, hogy a Megváltó vére minden bűneimet lemossa. Üdvösségemet csakis a Jézus irgalmára alapítom.” Ugy is lett. Boldog ember lett belőle és idők múltán boldogan halt meg.

Vajjon az én reményességemnek mi az alapja? A boldogság reményessége a Krisztuson, az örök sziklán nyugszik-e vagy pedig pusztai futóhomokon? E kérdést a maga teljes komolyságában vessük magunk elé. Lehet, hogy magunkat vagy másokat áztatjuk világéletünk alatt. De eljő vihar szárnyán a halál, az örökkévalóság hatalmas komolysága szemeink elé lép és ekkor nyilvánvalóvá lesz, hogy jó vagy rossz alapra építettünk-e? Ebben a rendkívül fontos ügyben őszinték akarunk lenni, teljes lelkiismeretességgel meg akarjuk vizsgálni üdvösségünk alapját, amíg tart még a kegyelem ideje. Ha rossz alapon áll üdvösségünk és eljő az utolsó nagy áradat, ez örökre és mélyre sodorja el házunkat. Mily borzasztó volna ez! Ezért jöjj Jézushoz, még időd van reá.

B. F.

Egy ifjú és egy leány.

Wisconsin nevű városban egy ifju ember Istennek ajánlotta szívét és kész volt arra, hogy Isten lelkétől vezéreltesse magát utjain. Okos ember volt, de megtérése előtti időben hirtelen haragu. Ugyanabban a városban élt egy fiatal leány is, akit gyakran s szívesen felkeresett. Midőn egyik barátnője ennek elmondta az ifju megtérése hírét, így szólt ez: „Kiváncsi vagyok, eljár-e ezentúl is a mi társaságunkba?” A barátnő azt felelte: „Alig hiszem, hogy ezt megteszi. Azt is mondta, hogy többé kártyát nem vesz a kezébe.” — „Fogadni merek azonban, hogy én rábirom”, válaszolt a barátnő. Mindkét leány tagja volt ugyan egy keresztyén gyülekezetnek, de nem bírtak érzékkel hitbéli dolgok iránt. „Tudod mit”, mondta az utóbbi, „adok neki két hetet, akkor aztán megmondom, vajjon lehet-e őt befolyásolni.”

Néhány nap múlva az ifju ember tényleg eljött. Felöltőjét, kalapját felaggatta a folyosón és belépett a szobába. Székkel kínálta meg. Kis vártatva azt mondja neki: — Hadd kártyázzunk egy kissé.

— „Köszönöm”, válaszolta, „többé nem játszom.”

— „Micsoda, ön már nem kártyázik?”

— „Ugy van, miként mondtam.”

— „Hiszen jól van, ha mindenféle gonosz emberrel nem játszik, de velem csak játszik?”

Azt felelte: „Először itt ebben a szobában játszottam egy kedves fiatal leánnyal, utoljára pedig a kávéházban egy hivatasos játékosal. Azt hiszi újra kezdem?”

Ez bátor, — bár mégis udvarias felelet volt. Nyomorúságos játékos lett belőle és nem akarta újból azt a nyomorult életet megkezdeni.

Sokat beszélgettek még ezen, ekkor a leány azt mondta: „Ugyan kérem, nem kell mindent oly szigorúan venni. Mit csinálunk hát, ha még kártyázni sem szabadna?” S akkor folytatta: „Vannak tulságosan fanatikus emberek. Az jó, hogy ön megkomolyodott, de tulságba ne vigye. Most magunk vagyunk, senkisémet látja, nem szólok senkinek, az én kedvemért csak játszik egyet?”

Kinyitott egy kis fiókot, kivett belőle egy kis csamog aranyszélű diszes kártyát és odatette az asztalra.

„Egyet játszszunk csak. Válasszon bármilyen játékot, nekem mindegy!”

Az ifju reá és a kártyára tekintett. A leány remegett izgalmában. Az ifju betekintett a ragyogó nagy szemekbe, melyek feléje mosolyogtak. Nézte a bájos arcot, mely úgy csábitotta, hisz oly nagyra tartotta e leányt!

Egy pillanatig habozott, csendben maradt, azután komoly pillantást vetett reá, megfogta a kártyákat és eldobta a szoba sarkába. Odafordult a leányhoz. „Tanulnom kell valamit holnapra. Jobb ha tüstént haza megyek. Alászolgája.” Meghajlott, elhagyta a szobát és örökre megszakította az ismeretséget.

Mikak, kik ezt olvassátok, tudtok-e ti is ily állhatatosak lenni? Fr.

Vallásos összejövetelek tartalmak:

Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 35.: vasárnap d. e. 10 és d. u. 5 órákor, kedden este 8 órákor.

Angyalföld, VI., Petneházy-utca 25.: vasárnap este 8 órákor, szerdán este 8 órákor.

Egy kis irat.

Egy kolportőr írja a következőket:

Egyszerkönyveimmel belépek egy kovácsműhelybe. A mester legényeivel éppen munkán volt, kalapácsaik hatalmasan lecsaptak a pirosan izzó vasra. Bevártam, míg az kihűl s aztán kínáltam a kovácsnak könyveimet; ez azonban durván azt válaszolta, hogy nincs ideje olvasásra. „Hát vasárnapon?” kértem. „Vasárnapon hajtom be pénzemet adósaimtól, délután pedig szórakozom a korcsmában. Magamfajtaú emberek nem érnek rá ily könyveket olvasni, ez a papok dolga. Mi gondoskodunk az ő világi szükségleteiről, ő viszont gondoskodik az égi dolgainkról. Mikor azután megtudta, hogy a könyvek mily olcsók, vásárolt azokból néhány fillérért, nehogy hiába fáradtam légyen. Volt ezek között egy kis irat a vasárnap megszenteléséről. Midőn egyszer ismét a helységbe érkeztem, vasárnapon zárva találtam a kovácsműhelyt; a traktátus olvasása megnyitotta a kovács szívét, most már megszentelte a vasárnapot.

MEGHÍVÓ.

A Keresztyén könyvesház k. f. sz. Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 35. szám alatti nagyteremben 1913. évi február hó 21-én délután 3 órákor évi rendes közgyűlést tartja, melyre a tagok meghívottnak. Ezen másodsorú hirdetett közgyűlés a tagok számára tekintet nélkül határozatképes.

Tárgysorozat: Igazgatóság és felügyelőbizottság választása. 2. Számadások, mérleg, nyereség és veszteség felosztás. 3. Indítványok.

Budapest, 1913. január 5.

F. H. Melle Ottó
a szöv. igazgatója.

A metodizmus történetéből. Wesley János élete.

A metodista ébredés kezdetei: 17

Whitefield György 1738. év december havában hazajött Amerikából, hogy az anglikán egyházi papavatást megkapja és hogy a Georgiában tervezett árvaház részére pénzeket gyűjtsön. Már elutazása előtt Wesley Károly a Francke-féle híres árvaházakra gondolván, őt is hasonló munkára biztatta. Whitefield lelkesen fogadta az eszmét és biztos reménységben, hogy Isten megadja neki a szükséges eszközöket, visszatért Angliába. Irlandban, hol partra szállt és utjában London felé mindenütt nagy tisztelettel fogadták, hi-

szen mindenki emlékezett hitszónoki sikerre. Mihamar azonban Wesley sorsára jutott, rövidesen minden templom bezárult előtte. Ezt a változást nagyrészt naplójának nyilvánosságra hozatala okozta. Elküldte ezt Londonba, hogy baráti körben, mint magánolvasmányt átnézzék, de elég okatlan módon kinyomatták tudta nélkül és mert volt benne néhány jóindulatu, de nagyon is meggondolatlan s tulheves, nem a nyilvánosság elé szánt nyilatkozat, a 24 éves szerző kiméletlen nyilvános kritikában részesült érte.

Ilymódon a lángbuzgó evangelista tevékenysége egyelőre majdnem egészen a társulatokra szorult, ahol szinte hihetetlen szorgalommal az írást magyarázta. Nézzük csak az 1738. év utolsó napjait. Karácsony előtti napon kétszer prédikált napközben, este London különböző részein két társulatot keresett fel és innen még elment a Fetter-Lane társaság szeretetvendégségére, ahol több atyafival imádság, zsoltárok és dicséretetek éneklése között hajnali 3 óráig maradt. Anélkül, hogy testét pihenésre adta volna, elment egy másik társaságba, ahol hajnali 4 órakor 200—300 embert talált s ezeknek magyarázta az írást. Már 6 órakor ismét új társaságban találjuk s ugyanaznap, karácsonykor, még háromszor prédikált és végül segített az urvacsora osztásában. De cember 30-án, szombati napon, ezt írja naplójába: „Ezen héten kilencszer prédikáltam és tizennyolcszor volt szabad örömmel magyaráznom az Isten ígését. Hála az Urnak érte! Minden percem hajnaltól éjfélig el van foglalva. Folytonosan jönnek hozzám emberek s kérnek, hogy jöjjenek hozzájuk. Mint az ujszülött gyermekek, mohón kérik az ige meleg tejét táplálékul. Mily nagy munkát végzett Isten e tizenkét hó alatt annyiak szívében!”

Megérkezett az 1739-dik esztendő, midőn a három evangélistára nagyobb hatáskör várt. Az ujév éjszakáját együtt töltötték néhány Londonban időző oxfordi metodistával és mintegy hatvan atyafival a Fetter-Lane gyülestermében. A cseh-morva atyafiak mintájára tartották meg szeretetvendégségüket és egész éjjel imádkoztak. „Körülbelül hajnali 3 órakor” írja Wesley János „midőn imádságba merülve voltunk, az Isten lelke nagy hatalommal szállt le reánk úgy, hogy némelyek felsikoltottak a nagy örömtől és mások földre zuhantak. Mihelyt feleszméltünk a jelenlevő fenség csodálatából, mindannyian felkiáltottunk: Dicsérünk Téged, Isten, Te vagy a mi Urunk!” Néhány nap múlva,

midőn az itt jelenvolt oxfordi metodisták Irlingtonban ismét találkoztak, hajnali 3 óráig maradtak együtt s azzal váltak el egymástól, hogy „Isten nagy dolgokat fog közöttünk művelni.”

Whitefield azután Oxfordba ment, hol pártfogója, Benson gloucesteri püspök, őt az anglikán egyház papjává avatta. „Néhány dologban téved ugyan” írja a jó püspök Huntington grófnak, „mégis igen jámbor és tehetséges ifjunak tartom, kinek legjobb szándékai vannak. Kérem az Istent, adjon neki bő sikereket minden igyekeztésében, melyet az emberiség javára és a hitelenség eme napjaiban igazi vallásosság ébresztése iránt oly buzgalommal kifejti.”

Parókiára nem pályázott, hanem Anglia nyugati része felé utazott, hogy Bristolban s más városban, hol ismerték, árva-háza részére gyűjtsön. Itt a tüzes evangélista oly ujitást kezdett, mely a metodizmus gyors terjedésének egyik főokává vált.

Folyamodásait, hogy a templomokban prédikálhasson, visszautasították, mert Londonból kedvezőtlen és torz híreket hoztak róla forgalomba; sőt azt is mihamar megtiltották, hogy a börtönben prédikálhasson. Hallgatni azonban nem tudott. Az ige, hogy jaj nekem, ha az evangéliumot nem prédikálom, mint a tűz égett csontjaiban. És Bristolnak a gyorsan fel lendült ipari s kereskedelmi gócpontnak, akkor Anglia második városának közelében ezer és ezer lelkek voltak, kik mint a juhok, tévelyegtek. Még mielőtt először Amerikába ment, azt monták neki Bristolban, hogy pogányokat téríteni ne fáradjon oly messzire. „Nincsen vajjon odahaza nekünk elég vad emberünk? Aki vágyik pogányokat téríteni, talál elég bányászt Kingswoodban.”

Ezekhez a bányászokhoz, durva és törvényes rendhez nem szokott emberekhez, kik nyelvükre és külső megjelenésükre elütők voltak az őket körülvevő többi lakosoktól, kiknek mértföldnyire nem volt közelükben templomuk és kik a nagyváros templomaiban még helyet sem kaphattak volna, ha eszükbe is jutott volna azokat felkeresni, ezekhez a bányászokhoz ment Whitefield. Ködös, hideg februári nap volt, midőn két barátja kíséretében először Kingswoodba látogatott. „Már régóta” írja „mély szánalommal voltam e szegény bányászok iránt, kik oly sokan vannak s oly elhagyatottak, mint a pásztor nélküli nyáj. Így azután ebéd után felálltam egy emelvényre és akik körülöttem

voltak, azokhoz szóltam. Talán kétszázan lehettek. Hála Istennek, megtörtem a jeget. Meg vagyok róla győződve, hogy soha jobban nem szolgáltam Mesteremet, mint mikor itt a szabad ég alatt ezeket az embereket oktattam. Korholjon érte bárki, de ha az emberek kegyét keresném, nem volnék a Krisztus szolgálója." (Folytatjuk.)

Innen-onnan.

Nuelsen J. H. püspök január közepén Bulgáriába utazott, hogy a háborútól súlyosan megkárosodott gyülekezeteknek Amerikából néhány szeretetteljes adományt hozzon. Átutazóban néhány óráig Bécsben és Budapesten tartózkodott és missziói konferenciánk Superterindensével megbeszélte az ausztriai és a magyar munkák kérdéseit.

A budapesti gyülekezetnek váratlan örömeire szolgált, hogy január 9-én este ott találta kedves püspökét az imagyülésen. De azt hiszem, nagyon jó az tulajdonképpen, ha a püspök néha váratlanul és bejelentés nélkül keres fel egy gyülekezetet. Ekkor veszik jutalmukat azok, kik rendesen eljárnak az összejövetelekre. Éppen az evangéliumi szövetség imahete volt és az est programján a külmisszió állott.

A püspök Wesleynek és a metodizmusnak a misszióra gyakorolt befolyásáról szolt. Mint Wesleynek és a metodista egyháznak kitűnő ismerője, kifejtette, hogy protestáns külső misszióknak az utóbbi században elért csodálatos haladása oly mozgalmakra vezethető vissza, melyek Wesleytől és az általa indított általános ébredésből fakadtak. Wesley maga is mint hittérítő Amerikába ment. A munka, melyet itt teljesített és a tapasztalatok, melyeket itt szerzett a következő vallomásra birták: „Elment Amerikába az indiánokat téríteni, de ki fog engem megtéríteni? Megtérése után elsőnek törte meg azt az akkori elvet, hogy a lelkész csak a saját gyülekezete helyén predikálhat. Jelszava volt: „A világ az én parókiám és lelkek megmentése az én munkám!” Ezen alapelv nélkül nem volna támadó missziói munka lehetséges.

Az is hallatlan volt ebben az időben, hogy világi ember predikáljon. Ehhez csak felavatott papnak volt joga. A Wesley alapította élő gyülekezetben egyszer csak felállt egy ifjú ember, *Maxfield* Tamás és predikált. Midőn Wesley ezt meghallotta, maga is elszörnyűködött és a helyszínére akart sietni, hogy véget vessen a visszaélésnek. Bölcs

édesanyja visszatartotta: „Mielőtt megtiltod az illetőnek a predikálást, hallgasd meg előbb. Mert az Isten őt bizonyára éppen olyan hívottá tette a predikálásra, mint akár „téged.” Wesley meghallgatta és azt a benyomást szerezte, hogy Isten is úgy akarja. Ettől kezdve híveit a munkában való részvételre buzdította. Eleinte ez az egyházak részéről a leghevesebb ellenzést váltotta ki, de manapság már mindenfelé győzött ez az elv, sőt egészen természetesen tartják. Vajjon a misszió haladhatott-e volna a világi elemek munkája nélkül? Ezek a közvetett tények, melyek a missziót létrehozták, ehhez járul a pogány világ körében közvetlenül kifejtett munka, melyből metodista egyházunk a legkiválóbb részt vette ki.

A Békeharang kiadója Nuelsen püspök kérelmére, ha Isten úgy akarja, február 24-én a Cunard-Line „Caronia” nevű hajóján Fiumében tengerre száll Amerika felé, hogy a „Keresztyén Diákszövetség” június hó 2–8 között tartandó világkonferenciáján résztvehessen és ez alkalmat felhasználja az amerikai anyaegyház megismerésére és a magyar missziói munka iránti érdeklődés élénkebb felkeltésére. Hisz annyi szál tűz össze bennünket Amerikával. A püspökök, kik a munkának Magyarországon megkezdésében segítettek, amerikaiak. Az első hirnök, mely elhozta a metodizmust Magyarországra, amerikai lap volt: „Der Christliche Apologete”. Az eszközök, melyek a munka fentartására szolgálnak, az oceánon tulról, Amerikából jönnek. Mindezért rendkívül örülni fogok, ha azt mondhatom az anyaegyháznak, mi magyarok hálások vagyunk mindazért, amit tett. Szívesen fogok tapasztalataimról is beszélni. Igen szívesen viszek át üdvözlötet ott élő egyes magyaroknak. Eziránt készséggel fogadok erre vonatkozó cimeket.

A Békeharang szerkesztését távollétem idején *Jakob J.* atyánkfia (Uj-Verbász) veszi át, hozzá küldendők közlések a lap részére. Természetesen időközönként magamról és amerikai tapasztalataimról hírt fogok adni.

Missziói konferenciánk évi gyűlése nem lesz augusztus 28-án, miként hirdettük, hanem szeptember 11-én, Budapesten.

Kiadó a „Keresztyén könyvesház k. f. szöv.”
Budapest, VII., ker. Rottenbiller-utca 35. szám.
Szerkesztő: **Melle F. H. Ottó.**